

BURLÖV SVEDALA VELLINGE

FALSTERBO

Det störta planet undersöktes av dykare förra sommaren. Tre motorer, en del av stjärten och av flygplanskroppen tillhör det som hittills påträffats.

Bombplanet bärgas efter 73 år på Östersjöns botten

HISTORIA

■ Regeringen har sagt ja.

I sommar påbörjas bärgningen av det bombplan som störtade i havet söder om Falsterbonäset under andra världskriget.

Bombplanstypen Halifax var det plan som de flesta kanadensiska stridsflygare flög under andra världskriget. Idag bara finns ett sådant bevarat i Kanada.

På Bomber Museum Command of Canada har man samlat i hop 30 procent av de delar som behövs för att sätta ihop ytterligare ett plan.

Nu hoppas man att många av de delar som saknas ligger bevarade på Östersjöns botten.

Här, söder om Falsterbonäset, störtade ett Halifaxplan under andra världskriget efter en bombräd över Tyskland. För tre år sedan återfanns det och under ett par somrar har resterna undersökts av dykare från föreningen Swedish Coast and Sea Center, SCSC.

Från kanadensisk sida har intresset varit stort. Flygplanstypen har ett viktigt historiskt symbolvärde och nu har det kanadensiska museet fått klartecken från Sveriges försvarsmministerium att bärga planet. – Från svensk sida har man inga problem med att planet lyfts. Det är ju faktiskt kanadensiskt, säger Robert Hansson på SCSC.

Det är osäkert hur skadat planet är eftersom det ligger nedsjunket i sanden. Hittills har bland annat tre motorer, ett kulspjutetorn och delar av stjärten och flygplanskroppen hittats.

–Bärgningen ska ske i två faser. Först frilägger vi planet. Därefter kan vi säga hur vi ska gå till väga med själva bärgningen.

–Vi vet inte hur sönder-

Flygplanets maskingevär ligger sedan 73 år på Östersjöns botten. I framtiden kan det hamna på museum i Kanada.

slaget planet är. Men det är troligt att det är i bitar. Samtidigt ligger alla delar inom ett område som motsvarar planetns storlek, säger Robert Hansson.

Han tror att den första fasen – friläggningen – kan genomföras under tre eller fyra veckor i maj eller juni

Dentidsmässiga osäkerheten beror delvis på hur tekniskt svår bärgningen blir och delvis på väderförhållandena.

–Arbetet är väldigt vä-

FAKTA

11 000 kanadensare dog i bombuppdragen

■ Kanadensiska flygvapnet flög 40 000 bombuppdrag under andra världskriget, varav 28 000 med Halifaxplan. Nästan 11 000 kanadensare dog i uppdragen.

■ 6 100 Halifaxplan byggdes, men efter andra världskriget skars de sönder och smältes ned. ■ Det Halifaxplan som idag finns i Kanada bärgades 1995 ur en 200 meter djup sjö i Norge.

Planet var utrustat med maskingevär som försvar mot tyskt jaktflyg. En del av ammunitionen finns fortfarande kvar.

derkänsligt. Vi planerar att arbeta från en förankrad präm. Men om vindarna blir för hårda är det svårt att ligga kvar med prämen på platsen, säger Robert Hansson.

Planets besättning överlevde och har berättat om hur den natten mot den 3 augusti 1943 lyfte från England. Uppdraget var att släppa lysbomber och markera mål i Hamburg, så att efterföljande bombplan skulle kunna pricka

rätt med sin dödliga last.

Över Tyskland flög planet in i ett oväder och två motorer slogs ut av ett blixtnedslag. Besättningen flög mot Sverige hellre än att försöka hoppa fallskärm över fiendeland. Över Sverige hoppade de sju i besättningen. Det övergivna planet fortsatte tillbaka ut över Östersjön där det störtade och gick till botten.

TEXT: MATS AMNELL
mats.amnell@sydsvenskan.se

